

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-03-65 S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки банків		Organization and Management of Financial and Economic Security System in Banks
Шифр за ОП	BB 4.1	Code in Degree Programme
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: master's (second)
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of Knowledge Management and administration
Спеціальність Менеджмент	073	Field of Study Management
Освітня програма: Управління фінансово-економічною безпекою		Degree Programme: Management of financial and economic security

Силабус навчальної дисципліни «Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки банків» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління фінансово-економічною безпекою», спеціальності 073 «Менеджмент». Рівне. НУВГП. 2023. 11 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26682/>

Розробник силабусу: *Кондрацька Наталія Миколаївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки*

Силабус схвалений на засіданні кафедри фінансів та економічної безпеки

Протокол № 1 від “30” серпня 2023 року

Завідувач кафедри: *Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор.*

Керівник (гарант) ОП: *Ляхович Ольга Олександрівна, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ економіки і менеджменту

Протокол № 1 від “31” серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор*

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Управління фінансово-економічною безпекою</i>
Спеціальність	<i>073 «Менеджмент»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік навчання, 2 семестр</i>

Кількість кредитів	5.5 кредити ЄКТС
Лекції:	28 денна /8 заочна
Практичні заняття:	28 денна /8 заочна
Самостійна робота:	109 денна /149 заочна
Курсова робота:	Ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор	 <p>Кондрацька Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування</p>
Вікіситет	https://cutt.ly/8wkDax4S
ORCID	0000-0001-9103-6241
Як комунікувати	n.m.kondratska@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Даний курс орієнтований на формування у студентів сучасного наукового світогляду і системи глибоких спеціальних знань щодо застосуванні системно-синергетичного підходу до комплексного забезпечення фінансово-економічної безпеки банківських установ.

Метою вивчення дисципліни є підготовка досвідчених, висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, що володіють комплексом спеціалізованих концептуальних знань, умінь і навичок для організації та управління фінансово-економічною безпекою банків.

Передумови вивчення

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

«Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки»,
«Цифрові технології забезпечення економічної безпеки»,
«Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу»

Компетентності

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері управління фінансово-економічною безпекою в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог

ЗК01. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Здатність виявляти, вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.

СК01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК 11. Здатність і готовність здійснювати організацію та управління фінансово-економічних процесів та їх відповідності щодо загальної стратегії та тактики фінансово-економічної безпеки.

СК 12. Здатність до вирішення проблемних питань і нестандартних ситуацій у професійній діяльності за умов невизначеності та ризиків.

СК14. Здатність до використання інформаційно-аналітичного інструментарію дослідження змін у стані фінансово-економічної безпеки з використанням сучасних знань про методи, технології та інструменти аналізу, моделювання та оцінювання економічних процесів та явищ.

СК 15. Здатність до формування комплексного забезпечення фінансово-економічної безпеки на мікро- та макрорівні.

Програмні результати навчання

ПР01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПР02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПР06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПР09. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

ПР 16. Відшуковувати, обробляти систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій.

ПР17. Застосовувати професійні знання і практичні навички для розробки, моніторингу та управління системою фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій.

ПР19. Застосовувати поглиблені знання у сфері оцінки зовнішніх та внутрішніх загроз, ризиків, небезпек при проектуванні комплексних систем безпеки.

ПР21. Вміти застосовувати системно-синергетичний підхід забезпечення фінансово-економічної безпеки на мікро- та макрорівні.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовний модуль 1. Концептуальні основи фінансової безпеки

Тема 1. Теоретико-методичні засади фінансової безпеки держави

Результати навчання ПР01; ПР09; ПР21

Кількість годин: лекції – 4,0; практ. – 2,0 Література: 1,3,6,8,9

Сутність економічної безпеки. Місце фінансової безпеки в системі економічної безпеки держави. Складові фінансової безпеки. Механізми забезпечення фінансової безпеки.

Тема 2. Загрози національній безпеці у фінансовій сфері

Результати навчання ПР02; ПР16; ПР17

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 4,0 Література: 1,3,5,7,9

Сутність, завдання та складові банківської безпеки. Загрози безпеці банківської системи. Оцінка системних ризиків фінансового сектору.

Тема 3. Фінансова безпека банківської діяльності

Результати навчання ПР01; ПР09; ПР16

Кількість годин: лекції – 4,0; практ. – 2,0 Література: 1,3,4,7,8,9

Дефініції фінансово-економічної безпеки банку. Безпека комерційного банку. Фінансова безпека комерційного банку.

Змістовний модуль 2. Аналіз стану та напрями підвищення безпеки банківських установ

Тема 4. Оцінка фінансової безпеки банківської системи та банківської діяльності

Результати навчання ПР16; ПР17; ПР21

Кількість годин: лекції – 4,0; практ. – 4,0 Література: 1,3,4,7,8

Контроль і оцінка в системі фінансової безпеки банків. Діагностика фінансової безпеки банку. Обов'язкові нормативи банківської діяльності.

Тема 5. Безпека активних банківських операцій

Результати навчання ПР16; ПР17; ПР19

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 4,0 Література: 1,3,4,7,8

Забезпечення безпеки кредитних операцій банків. Забезпечення безпеки роботи банків на фондовому ринку. Забезпечення безпеки валютних операцій банків.

Тема 6. Безпека пасивних банківських операцій

Результати навчання ПР16; ПР17; ПР19

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 4,0 Література: 1,3,4,7,9

Безпека депозитних операцій. Безпека проведення в банках касових операцій. Безпека формування банком резервів.

Тема 7. Безпека надання банківських послуг

Результати навчання ПР06; ПР17; ПР21

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0 Література: 1,3,4,5,7,9

Безпека роботи банків із пластиковими платіжними засобами. Безпека надання факторингових послуг. Безпека надання лізингових послуг.

Тема 8. Механізм забезпечення безпеки банківських установ

Результати навчання ПР06; ПР19; ПР21

Кількість годин: лекції – 4,0; практ. – 2,0 Література: 1,3,6,7,8,9

Принципи організації системи безпеки банківських установ. Інструменти та методи забезпечення фінансової безпеки. Засоби забезпечення фінансової безпеки. Процес управління системою фінансової безпеки банків. Організація системи безпеки банківської установи.

Тема 9. Організаційні заходи забезпечення безпеки комерційного

банку

Результати навчання ПР01; ПР19; ПР21

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0 Література: 1,2,5,7,8,9

Організація діяльності служби безпеки. Організація безпеки в роботі з персоналом. Захист матеріальних цінностей, обладнання та технічних засобів від протиправних посягань.

Тема 10. Інформаційна безпека банківських установ

Результати навчання ПР06; ПР09; ПР19

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0 Література: 1,3,5,7,10

Неправомірне отримання інформації і захист від нього. Система технічного захисту інформації банків. Забезпечення безпеки електронних платежів.

Форми та методи навчання

Методи навчання: Лекції: інформаційно-ілюстративний та проблемний методи із застосуванням лекції-візуалізації, експрес-

опитування. Практичне заняття: усне опитування, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ, тестові завдання. Самостійна робота: конспектування, тезування, анотування навчально-методичної літератури, дослідницький метод, виконання завдань.

Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, навчальні відео, лекція-візуалізація, роздаткові матеріали, інтерактивні завдання.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>). Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Критерії оцінювання встановлюються окремо до кожного навчального завдання.

За вчасне та якісне виконання завдань для самостійної роботи та опанування курсу, студент отримує такі обов'язкові бали:

- 60 балів поточне оцінювання;
- 20 балів – модуль 1;
- 20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Модульні контролі за кожним змістовим модулем проводяться у тестовій формі на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/> відповідно до графіка навчального процесу.

Результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 25 запитань по 0,4 бали (10 балів), рівень 2 – 5 запитань по 1 балу (5 балів), рівень 3 – 1 завдання по 5 балів (5 бали). Усього – 20 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdili/navch-nauk-tsent-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Студенти можуть отримати додаткові бали за самостійно виконане наукове дослідження з проблематики дисципліни, здобуті сертифікати в межах неформальної та інформальної освіти, пропозиції з удосконалення змісту, наповнення та методики викладання навчальної дисципліни.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

1. Банківська безпека: Підручник / Корченко А.О., Скачек Л.М., Хорошко В.О. / За заг. ред. докт. техн. наук, проф.

- О.В.Хорошка. К.: ПВП «Задруга», 2014 с.185.
2. Безпека банків : Навч. посіб. / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К., 2002. — 305 с.
 3. Колодізев О. М., Курочкіна І. Г., Штаєр О. М. Безпека банківської діяльності : конспект лекцій [спеціалізації «Банк. справа» ден. форми навчання] ; М-во освіти і науки України, Харк. нац. екон. ун-т. Х. : ХНЕУ, 2008. 203 с.
 4. Кондрацька Н.М., Любовська М.М. Фінансово-економічна безпека банківських установ: загрози та шляхи їх подолання // Вісник НУВГП. Серія „Економіка”. Випуск 4(88) 2019 р. С. 51-63.
 5. Кондрацька, Н. М. and Ковшун, Н. Е. and Дума, В. Л. Необанкінг та цифрова трансформація банківської системи // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування Випуск 96. С59-69
 6. Мельник Л.М., Дума В.Л., Кондрацька Н.М. Роль бюджетної та боргової безпеки у забезпеченні стабільності фінансової системи України. Вісник НУВГП. Економічні науки. 2022.№ 4.
 7. Онищенко В.О., Андрєєв Р.Г., Савицька О.І., Довгаль Ю.С. Економічна безпека банківської діяльності в Україні: монографія. Полтава: ПолтНТУ, 2011. 347 с.
 8. Фінансова безпека підприємства і банківських установ: монографія. А.О. Єпіфанов, О.Л. Пластун, В.С. Домбровський та інш. / за заг. Редакцією д-ра екон. Наук, проф. А.О. Єпіфанова, Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. 295 с.
 9. Шляхи забезпечення фінансової стабільності банківської системи в умовах воєнного стану. Фінансово-економічна політика в контексті інноваційного розвитку України : монографія / Мельник Л. В., Ковшун Н. Е., Боднарюк І. Л. та ін. : Частина 3. Рівне : НУВГП, 2022. 200 с.
 10. Kondratska Nataliia BALANCING RISKS AND OPPORTUNITIES: FINANCIAL TECHNOLOGIES IN THE BANKING SECTOR The 28th International scientific and practical conference “Science and development of methods for solving modern problems” (July 18 – 21, 2023) Melbourne, Australia. International Science Group. 2023. 232 p.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Державна служба статистики України URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Карта ризиків фінансового сектору України. URL https://bank.gov.ua/admin/uploads/article/Risk_map_2021.pdf?v=4
3. Методика розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні URL:

https://bank.gov.ua/ua/news/all/Method_15122017_803-rsh_economic_ratios

4. Наглядова статистика. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
5. Нова Стратегія розвитку фінансового сектору: протистояння викликам війни у фінансовому секторі та підтримання відновлення економіки України URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/nova-strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-protistoyannya-viklikam-viyni-u-finansovomu-sektori-ta-pidtrimannya-vidnovlennya-ekonomiki-ukrayini>
6. Оцінка ризиків діяльності банків та небанківських фінансових установ URL <https://bank.gov.ua/ua/news/all/otsinka-rizikiv-diyalnosti-bankiv-ta-nebankivskih-finansovih-ustanov>
7. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
8. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, зокрема такі, як статті, в т.ч. у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus і Web of Science.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Індивідуальні: аналітичні навички, формування власної думки, властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі

Комунікативні: логічно та фахово обґрунтовувати свою позицію.

Управлінські: здатність до комплексного вирішення проблем та ефективного прийняття рішень

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>. Студенти можуть самостійно на платформах онлайн-освіти (Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опанувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набутти очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Правила академічної доброчесності

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці **ЯКІСТЬ ОСВІТИ** сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Здобувач може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись здобувачами на заняттях для виконання практичних і ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Доцент

Наталія КОНДРАЦЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №903 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00

